

Valmanifestet 2026

Påverkansutskottet

Vi har vi tagit fram ett valmanifest

För att:

- Sjukvården är den viktigaste frågan för väljarna
- Patienter är en väldigt stor väljargrupp
- Regionvalet hamnar ofta i skuggan
- Vi vill sätta fokus på vårdfrågorna och ge patienterna en röst
- Vi vill att prostatacancervården ska vara jämlik och patientcentrerad

PROSTATACANCER FÖRBUNDET

Valmanifest 2026

För en framtid utan prostatacancer - med vård på lika villkor

Prostatacancerförbundet är en partipolitiskt och religiöst obunden riksförbund som verkar för att alla som drabbas av prostatacancer ska få likvärdig, evidensbaserad och tillgänglig vård - oavsett bostadsort.

Vår vision är "En framtid utan prostatacancer" och vår mission att "Tillsammans bidrar vi till att besegra prostatacancer och att alla som drabbas ska få bra och livsavgörande vård, i rätt tid och kunna leva ett gott liv."

Inför valet 2026 uppmanar vi beslutsfattare på alla nivåer att ta ansvar för en jämlik och patientcentrerad prostatacancervård. Vi vill speciellt lyfta några områden:

- 1. Screening**

Tidig upptäckt är avgörande - inte enbart för att öka chansen att överleva, utan också för att möjliggöra behandling i ett tidigare skede, med bättre livskvalitet som följd. Tidig upptäckt innebär ofta att cancerformen är mindre avancerad vilket kan ge möjlighet till mer skonsamma behandlingsalternativ, kortare väntetider, minskad psykisk belastning för den drabbade och minskade kostnader för sjukvården.

 - Vi vill att en allmän screening för prostatacancer införs i hela landet. För att rädda liv och upptäcka cancer innan den spridit sig måste alla män i ålder 50-74 år inte bara erbjudas utan också aktivt kallas till testning.
- 2. Jämlik vård i hela landet**

Vi ser med oro på de omuterade skillnaderna i tillgång till vård, behandling, testning och läkemedel i och mellan regioner. För prostatacancerpatienter kan detta innebära att livsviktig behandling eller uppföljning fördröjs eller uteblir. Under de senaste 10 åren har vi kunnat konstatera att vården varit ojämlig när det gäller såväl läkemedel som väntetider och rehabilitering.

 - Vi vill att alla patienter ska ha rätt till bästa dokumenterade vård enligt svensk och internationell standard, oavsett vart de bor.
 - Väntetider ska hållas inom ramen för Standardiserat vårdförlopp (SVF), 2024 väntade Sveriges prostatacancerpatienter i genomsnitt 50 dagar för länge på sin första behandling, än angiven tid. Övertiden måste bort!
 - Vi vill se en sammanhållen vårdkedja. Som patienter vill vi uppleva att de vårdprofessioner som är involverade i prostatacancervården fungerar som ett team och kan säkerställa en helhetsinriktad vård som möter patientens alla behov samlat. Vi vill följa upp kontakt med den person inom professionen som vi har behov av. Därför förordar vi personlig kontakt med person inom professionen (kontaktkötetska) som har tillgång till all behandlingskompetens för optimal behandling av personer med prostatacancer. Specialiteter skall knytas till vårdkedjan genom bindande avtal över regiongränser om möjligt inom sjukvårdsregion.

1

Frågor till politiska partier i valrörelsen 2026

Prostatacancerförbundet är en partipolitiskt och religiöst obunden riksförbund som verkar för att alla som drabbas av prostatacancer ska få likvärdig, evidensbaserad och tillgänglig vård - oavsett bostadsort. Vår vision är "En framtid utan prostatacancer" och vår mission att "Tillsammans bidrar vi till att besegra prostatacancer och att alla som drabbas ska få bra och livsavgörande vård, i rätt tid och kunna leva ett gott liv."

Inför valet 2026 uppmanar vi beslutsfattare på alla nivåer att ta ansvar för en jämlik och patientcentrerad prostatacancervård. Vi vill speciellt lyfta några områden:

- 1. Screening för prostatacancer**
 - Sättas igång en allmän screening för prostatacancer i hela landet, oavsett vart de bor.
- 2. Jämlik vård i hela landet**
 - Alla patienter ska ha rätt till bästa dokumenterade vård enligt svensk och internationell standard, oavsett vart de bor.
 - Väntetider ska hållas inom ramen för Standardiserat vårdförlopp (SVF), 2024 väntade Sveriges prostatacancerpatienter i genomsnitt 50 dagar för länge på sin första behandling, än angiven tid. Övertiden måste bort!
- 3. Jämlik tillgång till läkemedel**
 - Alla patienter ska ha rätt till bästa dokumenterade vård enligt svensk och internationell standard, oavsett vart de bor.
- 4. Rehabilitering som utgår från hela människan**
 - Rehabilitering ska vara en del av vården för alla prostatacancerpatienter och deras närstående.
- 5. Kompetensförsörjning och arbetsmiljö**
 - Kompetensförsörjning ska vara en del av vården för alla prostatacancerpatienter och deras närstående.
- 6. Stöd och rådgivning**
 - Alla patienter ska ha rätt till bästa dokumenterade vård enligt svensk och internationell standard, oavsett vart de bor.

1

Valmanifest 2026

1. Screening
2. Jämlik vård i hela landet
3. Jämlik tillgång till läkemedel i hela landet
4. Rehabilitering som utgår från hela människan
5. Bra kompetensförsörjning och arbetsmiljö
6. Tydlig uppföljning och transparens
7. Stöd och rådgivning för patienter och närstående

Frågor till politiska partier i valrörelsen 2026

Prostatacancerförbundet är en partipolitiskt och religiöst obunden riksorganisation som verkar för att alla som drabbas av prostatacancer ska få likvärdig, evidensbaserad och tillgänglig vård – oavsett bostadsort. Vår vision är "En framtid utan prostatacancer" och vår mission är "Tillsammans bidrar vi till att besegra prostatacancer och att alla som drabbas ska få bra och likvärdig vård, i rätt tid och kunna leva ett gott liv."

Inför valet ställer vi frågor till beslutsfattare och alla partier, på några för oss viktiga områden.

Läs frågor nedan svara i det här digitala formuläret:

[Klicka här för att svara på frågor till politiska partier i valrörelsen 2026](#)

1. Screening för prostatacancer

- Ställer sig ert parti bakom ett nationellt screeningprogram för prostatacancer inom mandatperioden, där män i åldern 50-74 år aktivt kallas till testning och hur snart vill ni i så fall att det ska införas inom mandatperioden?

2. Jämlik vård i hela landet

- Hur vill ert parti säkerställa att prostatacancerpatienter får tillgång till bästa dokumenterade vård, oavsett var i landet de bor?
- Vad vill ni göra för att korta väntetiderna inom prostatacancer vården, särskilt i relation till det standardiserade värdförloppet (SVF)?
- Hur ser ni på behovet av att erbjuda en sammanhållen vårdkedja från diagnos till rehabilitering?

3. Jämlik tillgång till läkemedel

- Vad vill ert parti göra för att garantera att prostatacancerpatienter har jämlik tillgång till läkemedel i hela landet?

4. Rehabilitering som utgår från hela människan

- Hur vill ni säkerställa att rehabilitering erbjuds alla prostatacancerpatienter och deras närstående – och att den utgår från hela människan, inte bara medicinska parametrar?

5. Kompetensförsörjning och arbetsmiljö

- Vad vill ert parti göra för att förbättra kompetensförsörjningen och arbetsmiljön inom prostatacancer vården?

6. Stöd och rådgivning

- Hur vill ert parti stärka stödet till prostatacancerpatienter och deras närstående, inklusive tillgång till kontaktsjuksköterska?
- Ser ni patientorganisationer som en resurs i vården?
- Hur vill ni ta till vara patienternas erfarenheter för att utveckla sjukvården?

[Klicka här för att svara på frågor till politiska partier i valrörelsen 2026](#)

1

PROSTATACANCER FÖRBUNDET Valmanifest 2026

För en framtid utan prostatacancer - med vård på lika villkor

Prostatacancerförbundet är en partipolitiskt och religiöst obunden riksorganisation som verkar för att alla som drabbas av prostatacancer ska få likvärdig, evidensbaserad och tillgänglig vård – oavsett bostadsort.

Vår vision är "En framtid utan prostatacancer" och vår mission är "Tillsammans bidrar vi till att besegra prostatacancer och att alla som drabbas ska få bra och likvärdig vård, i rätt tid och kunna leva ett gott liv."

Inför valet 2026 uppmärksammar vi beslutsfattare på alla nivåer att ta ansvar för en jämlik och patientcentrerad vård.

1. Screening

Tidig upptäckt är avgörande – inte minst för att öka chansen att överleva, utan också för att möjliggöra behandling i en tidigare skede, med bättre livskvalitet som följd. Tidig upptäckt innebär också att cancerrelaterad, minskad psykisk belastning för den drabbade och minskade kostnader för sjukvården.

- Vi vill att en allmän screening för prostatacancer införs i hela landet. För att rådda liv och upptäcka cancer innan den sprids sig måste alla män i ålder 50-74 år som har erbjudits utan ockod aktiva kallas till screening.

2. Jämlik vård i hela landet

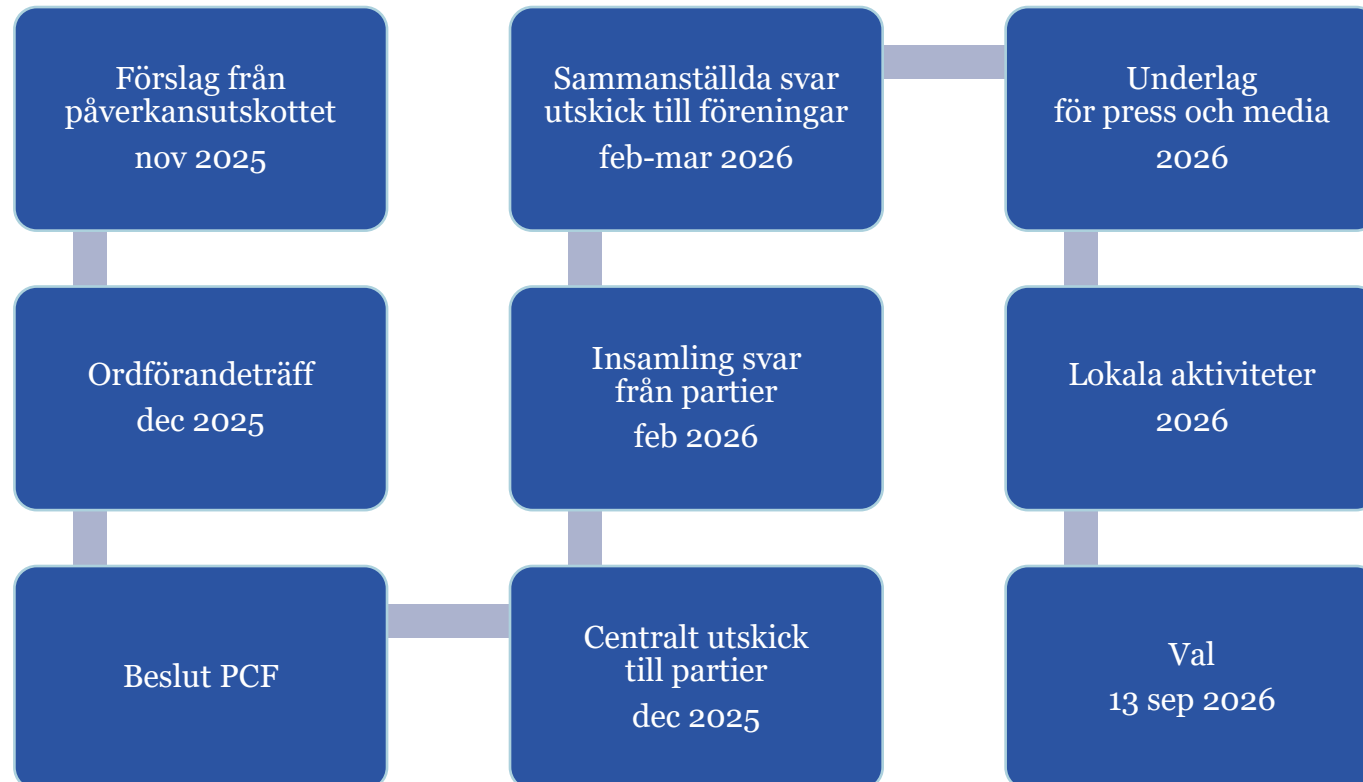
Vi ser med oro på de varierande skillnaderna i tillgång till vård, behandling, rening och läkemedel i och mellan regioner. För prostatacancerpatienter kan detta innebära en livsviktig behandling eller sjukvård som inte går till rätta. Under de senaste 10 åren har vi konstaterat att vården varierar avsevärt när det gäller tillgång till läkemedel som väsentligt och rehabilitering.

- Vi vill att alla patienter ska ha rätt till bästa dokumenterade vård enligt svensk och internationell prostatacancerpatienter i genomgången 30 dagar för lämplig för sin första behandling, anpassat utifrån överlevnad och livskvalitet.

• Vi vill se en sammanhållen vårdkedja. Som patienter vill vi uppleva att de vårdprofessioner som möter patienterna är sammanhållna och fungerar som ett team och kan säkerställa en helhetsinriktad vård som möter patientens alla behov under livet. Vi vill att läkare i kontakt med den person som professionerna (sjuksköterskor) som har tillgång till all behandlingskompetens med person inom behandling av prostatacancer. Specialiteter skall kopplas till värdkedjan genom beslutade avtal över regiongränser om möjligt inom sjukvårdssystemet.

1

Från valmanifest till val

Utskick till partier i Sveriges regioner och riksdag

Tidig i januari

Två påminnelser till de som inte svarade

Sammanställning gjord 9 april

153 utskick

- Svarsfrekvens: 61 % 94/153)

Alla riksdagspartier har svarat

- Riksdag: 8/8 = 100 %
- Regioner: 86/145 ≈ 59 %

Svarsfrekvens (topp 5)

- Riksdag: 100 % (8/8)
- Stockholm: 100 % (8/8)
- Skåne 88 % (7/8)
- Halland: 83 % (5/6)
- Västmanland: 80 % (4/5)

PROSTATACANCER FÖRBUNDET

Valmanifest 2026

För en framtid utan prostatacancer - med värd

Prostatapatienter Förbundet är en partipolitiskt och religiöst obunden riksstäm som drabbas av prostatacancer ska få likvärdig, evidensbaserad och tillgänglig vård.

Vår vision är "En framtid utan prostatacancer" och vår mission är att "Tillammans bidrar vi till att boende prostatacancer och att alla som drabbas ska få bra och likvärdig vård, i rätt tid och kunna leva ett gott liv."

Inför valet 2026 uppmanar vi beslutsfattare på alla nivåer att ta ansvar för prostatacancer. Vi vill speciellt lyfta några områden:

1. Screening

Tidig upptäckt är avgörande - inte enbart för att öka chansen att få en god behandling i ett tidigare skede, med bättre livskvalitet som följd. Tidig upptäckt är mindre avancerad vilket kan ge möjlighet till mer skonsamma behandlingar, minskad psykisk belastning för den drabbade och mindre kostnader för sjukvården.

- Vi vill att en allmän screening för prostatacancer införs i Sverige innan den spridit sig måste alla män i ålder 50-74 år erbjudas kostnadsfria tester.

2. Jämlik vård i hela landet

Vi ser med oro på de omotiverade skillnaderna i tillgång till vård i och mellan regioner. För prostatacancerpatienter kan detta innebära att sjukvården försöks eller uteblir. Under de senaste 10 åren har ojämlik vård blivit ett problem för många patienter.

- Vi vill att alla patienter ska ha rätt till bästa dokumenterade vård, oavsett var i landet de bor?
- Vad vill ni göra för att korta väntetiderna inom prostatacancer vården, särskilt i relation till det standardiserade värdflödet (SVEF)?
- Hur ser ni på behovet av att erbjuda en sammanhållen vårdkedja från diagnos till rehabilitering i hela landet?
- Vi vill att alla patienter ska ha rätt till bästa dokumenterade vård, oavsett var i landet de bor?
- Vad vill ni göra för att korta väntetiderna inom prostatacancer vården, särskilt i relation till det standardiserade värdflödet (SVEF)?
- Hur ser ni på behovet av att erbjuda en sammanhållen vårdkedja från diagnos till rehabilitering i hela landet?

3. Jämlik tillgång till läkemedel

- Vad vill ert parti göra för att garantera att prostatacancerpatienter har jämlik tillgång till läkemedel i hela landet?

4. Rehabilitering som utgår från hela människan

- Hur vill ni säkerställa att rehabilitering erbjuds alla prostatacancerpatienter och deras närstående - och att den utgår från hela människan, inte bara medicinska parametrar?

5. Kompetensförsörjning och arbetsmiljö

- Vad vill ert parti göra för att förbättra kompetensförsörjningen och arbetsmiljön inom prostatacancer vården?

6. Stöd och rådgivning

- Hur vill ert parti stärka stödet till prostatacancerpatienter och deras närstående, inklusive tillgång till kontaktsjukvård?
- Ser ni patientorganisationer som en resurs i vården?
- Hur vill ni ta till vara patienternas erfarenheter för att utveckla sjukvården?

[Klicka här för att svara på frågor till politiska partier i valrörelsen 2026](#)

1

Region (svar/utskick)	andel svar
Riksdag (8/8)	100%
Stockholm(8/8)	100%
Skåne (7/8)	88%
Halland (5/6)	83%
Västmanland (4/5)	80%
Västra Götaland (6/8)	75%
Kalmar (4/6)	67%
Östergötland (5/8)	63%
Jönköping (4/7)	57%
Kronoberg (4/7)	57%
Värmland (4/7)	57%
Västerbotten (4/7)	57%
Örebro (4/7)	57%

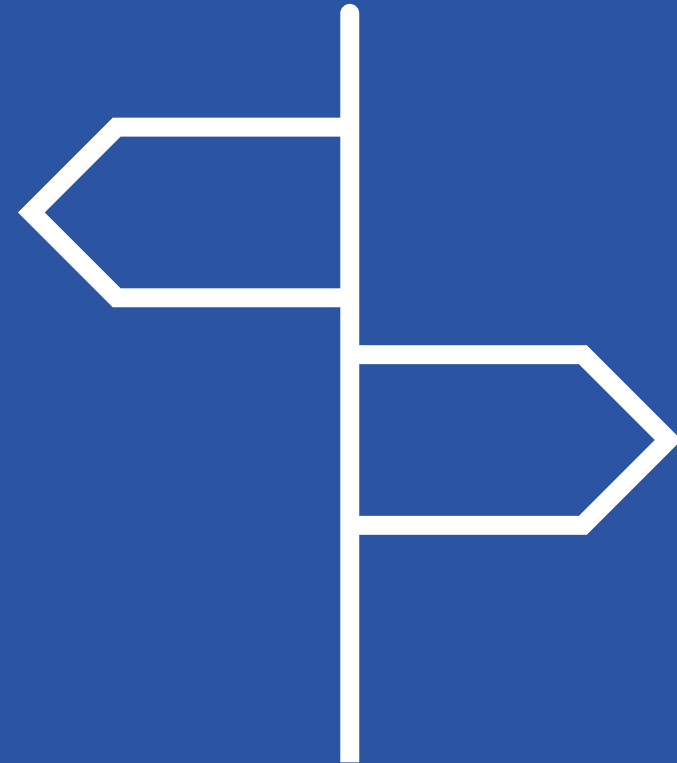
Region (svar/utskick)	andel svar
Gävleborg (4/7)	57%
Sörmland (4/7)	57%
Blekinge (3/6)	50%
Jämtland Härjedalen (3/6)	50%
Uppsala (4/8)	50%
Dalarna (3/7)	43%
Norrbottnen (3/7)	43%
Gotland (2/6)	33%
Västernorrland (1/7)	14%

Valbarometer

Hur långt är riksdagspartierna beredda att gå för att genomföra våra krav?

En samlad bedömning av de svar vi fått in från riksdagspartierna.

Fullständiga svar skickas till respektive prostatacancerförening tillsammans med svar från partier i aktuell region.

Tre kriterier per område

Bedömning

- **Tydlighet** (ja/nej, konkret svar)
- **Bindning** (årtal, obligatoriskt, nationellt ansvar)
- **Systemnivå** (strukture reformer vs. viljeinriktning)

Skala

- **Mycket starkt stöd**
- **Delvis / villkorat stöd**
- **Otydligt eller svagt stöd**

Här står riksdagspartierna

Område ↓	Parti →	C	KD	L	M	SD	V	MP	S
Screening (50–74 år)		●	●	●	●	●	●	●	●
Väntetider & SVF		●	●	●	●	●	●	●	●
Multiprofessionell vård		●	●	●	●	●	●	●	●
Jämlik läkemedelstillgång		●	●	●	●	●	●	●	●
Kompetens & arbetsmiljö		●	●	●	●	●	●	●	●
Rehabilitering – hela människan		●	●	●	●	●	●	●	●

- Mycket starkt stöd
- Delvis / villkorat stöd
- Otydligt eller svagt stöd

Nationell screening (50–74 år, aktiv kallelse)

Majoritet för screening – men splittring i tempo och bindning

Parti	Bedömning	Kommentar	År
C		Ja, nationell screening	Senast 2028
L		Ja	2027
SD		Ja, tydligt nationellt stöd	
V		Ja	2027
KD		Ja, men långsam takt	först 2030
M		Ja, men villkorat av evidens	
MP		Vill utreda / översyn	
S		Tar inte tydlig ställning	

- Mycket starkt stöd
- Delvis / villkorat stöd
- Otydligt eller svagt stöd

Jämlik vård

Klar höger-majoritet för starkare nationell styrning

Parti	Bedömning	Kommentar
KD		Vill förstatliga vården
M		Nationell vårdförmedling, skärpt vårdgaranti
SD		Stärkt statlig styrning, SVF som krav
C		Staten tar större ansvar
L		Nationella riktlinjer, valfrihet
V		Jämlikhet + resurser, mindre struktur
MP		Fokus finansiering
S		Finansiering, inte strukturreform

- Mycket starkt stöd
- Delvis / villkorat stöd
- Otydligt eller svagt stöd

Väntetider & SVF

Enighet att väntetiderna är oacceptabla, men tydlig splittring mellan partier

Parti	Bedömning	Kommentar
KD		Nationell vårdförmedling och statligt ansvar för att hålla vårdgarantin
M		Skärpt vårdgaranti med tydliga tidsgränser och nationell vårdförmedling
SD		SVF ska vara bindande. Nationell uppföljning och omfördelning vid köer
C		Vill korta väntetider genom transparens, patientrörlighet och bättre kompetensförsörjning
L		Vill åtgärda flaskhalsar och använda AI för snabbare diagnostik
V		Fler anställda och bättre arbetsvillkor för att SVF ska hålla
MP		Ser väntetider som följd av underfinansiering och bristande arbetsmiljö
S		Fokus på mer personal och stabil finansiering, utan konkreta SVF-reformer

- Mycket starkt stöd
- Delvis / villkorat stöd
- Otydligt eller svagt stöd

Multiprofessionella enheter & sammanhållen vårdkedja

Samsyn i behov men tydliga skillnader i hur bindande och nationellt styrt detta ska vara

Parti	Bedömning	Kommentar
C		Vill bygga sammanhållen, personcentrerad vård med multiprofessionella team och kontaktsjuksköterska
KD		Förespråkar multiprofessionella team inom statligt styrd och nationellt sammanhållen vård
L		Kräver samlad vårdteam med fast läkare och kontaktsjuksköterska som norm
M		Vill säkerställa sammanhållen vårdkedja med fast vårdkontakt för hela processen
SD		Vill att multiprofessionella arbetssätt genomförs konsekvent enligt nationella vårdprogram
V		Vill inrätta prostatacancercentrum med multiprofessionella team som standard
MP		Stödjer multiprofessionella team och kontaktsjuksköterska, men utan bindande nationell modell
S		Betonar vikten av sammanhållen vård, men utan konkreta struktur- eller styrförslag

 Mycket starkt stöd
 Delvis / villkorat stöd
 Otydligt eller svagt stöd

Jämlik läkemedelstillgång

Bred samsyn om problemet – olika lösningar

Parti	Bedömning	Kommentar
C, KD, M, SD, V		Statligt ansvar
S		Apoteksreform (300 riksapotek)
MP		Fokus på kostnadsskydd

- Mycket starkt stöd
- Delvis / villkorat stöd
- Otydligt eller svagt stöd

Rehabilitering (hela människan)

Stark samsyn – men bara vissa gör det bindande

Parti	Bedömning	Kommentar
SD, M, V		Obligatorisk rehab
L, MP		Bred, även psykosocial/sexuell
C		Individanpassad, krav på huvudmän
S		Mer resurser efter akutfasen

- Mycket starkt stöd
- Delvis / villkorat stöd
- Otydligt eller svagt stöd

Kompetensförsörjning

Tydlig skillnad mellan partier som vill lösa frågan

Parti	Bedömning	Kommentar
C, KD, M, SD		Struktur & styrning
S, V, MP		Arbetsmiljö & löner

- Mycket starkt stöd
- Delvis / villkorat stöd
- Otydligt eller svagt stöd

Kontaktsjuksköterska

Alla partier tycker det är viktigt. Skillnaden är kontroll

Parti	Bedömning	Kommentar
Alla partier		Starkast: KD, SD, M, C, L (nationell standard)

- Mycket starkt stöd
- Delvis / villkorat stöd
- Otydligt eller svagt stöd

Det finns i dag en tydlig riksdagsmajoritet för våra krav

på screening, jämlik vård, läkemedel, rehabilitering och kontaktsjuksköterska.

Skillnaderna handlar inte om om – utan om hur snabbt, hur bindande och vem som tar ansvar.

Patientorganisationer

Alla partier ja, men

Parti	Bedömning	Kommentar
SD, V		Systematiskt inflytande. PROM/PREM och i arbetet med nationella riktlinjer och VP
C		Systematiskt inflytande, även politiskt . Träffar regelbundet patientorganisationer
KD		För vårdens kvalitet och vid uppbyggnad och genomförandet av forskningsstudier
M		Patientlagens intention om delaktighet ska få verkligt genomslag
L		Viktig del i att kvalitetssäkra verksamheten
S		Avgörande faktorerna för att sjukvården ska kunna utvecklas
MP		Dialogorienterat.

- Mycket starkt stöd
- Delvis / villkorat stöd
- Otydligt eller svagt stöd